

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ УКРАЇНИ, ШЛЯХИ ТА СПОСОБИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ

Важливим стратегічним напрямком розвитку України є соціально-економічне зростання та підвищення добробуту населення. Формування привабливого інвестиційного клімату є пріоритетним для досягнення цих цілей, особливо в умовах затяжної економічної рецесії країни. Інвестиції є необхідним інструментом для розвитку економіки як на макро, так і на мікро рівні. Інвестиційну діяльність можна вважати однією з основних рушійних сил світової економіки, завдяки якій можна підвищити ефективність національної економіки.

На теперішній час, коли у світі відбуваються глибокі соціально-економічні зміни та бурхливий розвиток технологій і виробництва, іноземні інвестиції відіграють провідну роль у функціонуванні економіки кожної держави, в тому числі й України. Особливо важливим політично-економічним напрямом є формування сприятливого інвестиційного клімату і забезпечення інвестиційної привабливості країни, оскільки від валового обсягу залучених інвестицій напряму можуть залежати обсяг ВВП, тенденції розвитку науки, специфіка виробництва, а отже і загальний стан та темпи розвитку національної економіки.

Іноземні інвестиції можуть здійснюватися у різних формах - відкриття дочірнього або асоційованого підприємства, купівлі контрольного пакету акцій вже існуючого підприємства, шляхом злиття компаній або створення спільного підприємства на території іншої держави, придбання прав на користування землею чи іншими природними ресурсами, у формі надання позик та кредитів. Іноземні інвестиції, зазвичай, здійснюються в країні з відкритою економікою, де в наявності є кваліфікована робоча сила та відкритий простір для економічного зростання [1].

Нижче наведено графіки прямих інвестицій в країну та з країни за період 2010-2019 рр.

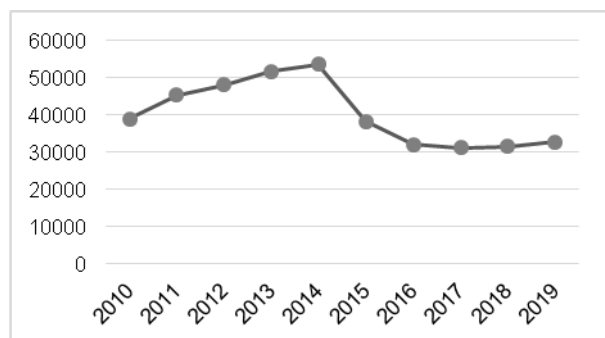

Рисунок 1 - Прямі інвестиції в Україну
млн. дол. США

Джерело: [2]

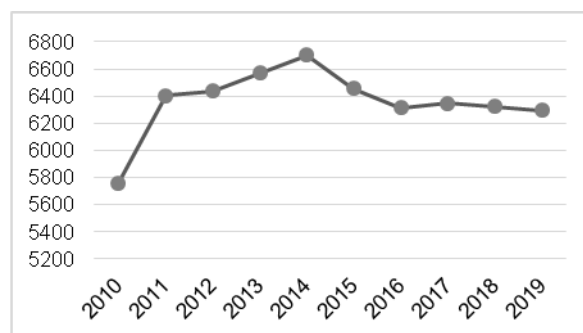

Рисунок 2 - Прямі інвестиції з України,
млн. дол. США

Джерело: [2]

На рисунку 1 можна побачити, що темпи залучення інвестицій сповільнилися через дестабілізацію економіки, що викликана збройним конфліктом в країні 2013-2014 рр.

Однак, найбільш затребуваною формою капіталовкладень для економік, що розвиваються, є прямі іноземні інвестиції (ПІІ) через можливість розвитку складних великих проектів, що, в свою чергу, сприяє розвитку нових технологій, практик корпоративного управління, обміну сучасними методиками.

Якщо проаналізувати надходження інвестицій в країну, то можна побачити незначний притік ПІІ в економіку країни, 2010-2012 рр. були найбільш привабливими для інвесторів (рис. 3).

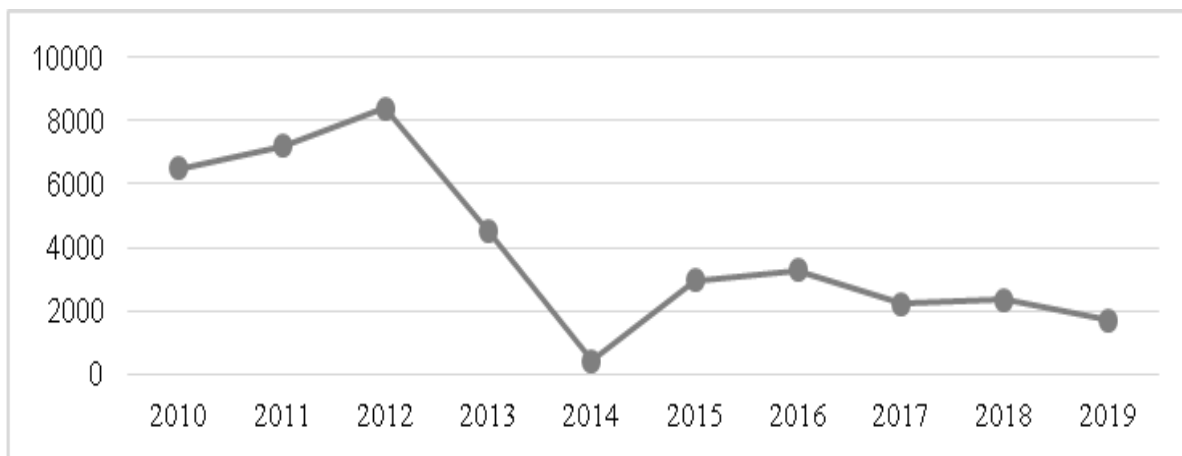

Рисунок 3 – Динаміка надходжень прямих іноземних інвестицій в Україну, млн. дол. США
Джерело: розроблено автором на основі [2]

Фактори, що обумовлюють погіршення інвестиційного клімату, такі: міграція кваліфікованої робочої сили закордон, нестабільність в економіці, політичне становище країни та нечіткість правових норм, що регулюють економічні відносини в країні. Низка несприятливих факторів формує негативну картину для інвесторів, для яких країна виглядає неконкурентоздатною та непривабливою для інвестування.

Потенційно Україна може бути однією з провідних країн Європи вкладання прямих та портфельних іноземних інвестицій. Цьому сприяє її великий внутрішній ринок, значний промисловий і сільськогосподарський потенціал, а також вигідність геополітичного розташування України на перехресті торговельних шляхів Європи та Азії [3]. Однак умови, що диктує політико-економічне становище країни, руйнують її привабливість.

Для прискорення економічного зростання, що стимулює інвестиційний клімат, Україні потрібен швидкий прогрес у ключових незавершених реформах. «Це включає відкриття ринку сільськогосподарських земель, роз'єднання енергетичного сектору, зміцнення управління державними банками, досягнення прогресу у боротьбі з корупцією та забезпечення фіскальної стабільності» [4].

Сьогодні Україна продовжує залучати нові джерела іноземних інвестицій, що забезпечують розвиток окремих галузей промисловості та створення нових, інноваційних індустрій, що дозволить покращити економічний стан держави в майбутньому [1].

Для того, щоб поліпшити інвестиційний клімат України, слід зробити такі дії: впровадити чітке та зрозуміле законодавство, забезпечити політичну стабільність, побороти корупцію та забезпечити повне надходження грошових коштів в галузь, правильно регулювати інвестиційний бюджет та фінансувати розвинені галузі, вдосконалювати податкову систему, яка дозволить швидше, простіше і якісніше використовувати грошовий потенціал.

Отже, можна зробити висновок, що сучасний інвестиційний клімат України має певні проблеми, на фоні яких він є не привабливим для інвесторів. В той же час, існує ряд позитивних перспектив для розвитку, реалізація яких допоможе значно покращити ситуацію. Таким чином, зараз основним завданням є мінімізувати вплив негативних факторів, що мають перш за все юридичний, політичний, соціальний та економічний характер; а також слід реалізувати всі наявні можливості, включаючи специфіку внутрішнього ринку, особливості географічного положення, сільськогосподарський потенціал, для забезпечення покращення інвестиційного клімату та економіки в цілому.

Література:

1. Лендел О.М. Іноземні інвестиції як фактор розвитку економіки держави. *Ефективна економіка*. 2016. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5156> (дата звернення 22.03.2020).
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 20.03.2020).
3. Інвестиційний клімат України. Міністерство юстиції України. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_11352 (дата звернення 20.03.2020).
4. Україна потребує швидшого економічного зростання для підвищення рівня життя. The World Bank. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2019/05/23/ukraine-economic-update-spring-2019> (дата звернення 22.03.2020)